

Forskende film

Social mobilisering, afslørende journalistik og filosofiske refleksioner forbindes traditionelt med dokumentarfilm-genren. Men kan dokumentarfilm også gøre en forskel i forskningsverdenen? Mads Mikkelsen, programlægger på dokumentarfilmfestivalen CPH:DOX, giver her sine svar.

Af Mette Juhl Jessen

Hvad kan dokumentarfilm tilbyde forskning?

Mads: »Feltet imellem forskning og film og andre kunstformer er inde i en rivende udvikling for tiden. Jeg tror bl.a., at den metodiske frihed i en kunstnerisk praksis kan give forskere anledning til at se på deres eget arbejde udefra – og måske bryde med nogle af videnskabens tabuer. På CPH:DOX deltog vi for nylig i Science in the City-festivalen under ESOF med et film- og debatevent, hvor netop denne udveksling var noget, som næsten alle deltagerne pegede på som et felt med et enormt potentiale.«

Film kan være et glimrende medie til at formidle sværttilgængelig videnskab og forskning, men kan film også bidrage til videnskaben med andet end formidling?

Mads: »Absolut. Det er fx rammende, at de mest nyskabende og avancerede dokumentarfilm for tiden kommer fra en afdeling på et universitet (Sensory Ethnography Lab på Harvard). Deres film har været store succeser hos både kritikere og publikum på internationale filmfestivaler, inklusive vores egen. Det er også interessant at huske på, at nogle af de allertidligste film, der blev lavet i slutningen af 1800-tallet, faktisk var en slags forskningsprojekter, hvor filmmediet gjorde det muligt at studere fysiske fænomener, der ikke kunne iagttages med det blotte øje. På en måde ligger den moderne udvikling i forlængelse af disse tidlige forsøg ved hjælp af en teknologi, der i mellemtiden er blevet meget mere sofistikeret.«

Hvilke film på årets CPH:DOX ligger i spændingsfeltet mellem film og forskning?

Mads: »Vi har et helt fokus på nogle af de fundamentale forandringer i feltet mellem teknologi og

samfund, som vil komme til at forme vores verden i den nære fremtid. I den forbindelse viser vi både film, der handler om nogle af de teknologiske revolutioner, vi står over for – 3D printing for eksempel – og film, hvor forskningen er en integreret del af filmen. Et dansk eksempel er filmen *Genetic Me* med videnskabsjournalisten Lone Frank, der bruger sig selv og sin egen erfaring til at blive klogere på, hvordan vores gener bestemmer, hvem vi (tror vi) er. Andre film er mere abstrakte refleksioner over forskning og erkendelse. En af mine egne favoritter er den amerikanske film *The Lanthanide Series*, der på en dybt original måde er struktureret over det periodiske system!«

Hvorfor er den type film relevante for en filmfestival?

Mads: »Fordi de er gode film! Og fordi man bliver klogere af at se dem. Samtidig kan vi se, at interessen fra publikums side er i voldsom vækst. For nogle år siden ville alle se filmen om The Beatles. Sidste år ville alle se filmen om partikelfysik og CERN. Det er en ret vild udvikling.«

Hvorfor er den type film relevante for en forskningsinstitution?

Mads: »Jeg har selv enorm respekt for videnskabeligt arbejde. Faktisk er jeg en smule jaloux på folk, der forstår fænomener som sorte huller og den slags... Men film er jo et populært medie, og jeg tror, at film som disse også kan hjælpe forskere til at blive bedre til at udnytte den store nysgerrighed for deres arbejde, som faktisk findes ude i samfundet. Også hos et publikum, der ikke selv er skolet i partikelfysik.«

CPH:DOX finder sted 6.-16. november 2014

Hold øje med programmet på cphdox.dk ■

Dokumentarfilm med naturvidenskabeligt indhold hitter for tiden. Her er det indtryk fra filmen *The Lanthanide Series*, der har premiere ved dette års CPH:DOX. Filmen beskrives som værende til dels "en meditation over lanthaniderne (de "sjældne jordarter") – i det periodiske system".

Foto: CPH:DOX

Om forfatteren
Mette Juhl Jessen er presseassistent hos Dansk Presse [mette.cphdox](http://mette.cphdox.com) [@cphfilmfestivals.dk](http://cphfilmfestivals.dk)